

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

zo 14. decembra 2023*

„Životné prostredie – Smernica 1999/31/ES – Skládkovanie odpadu – Povinnosť vyradiť z prevádzky skládky, ktoré nezískali požadované povolenie – Postup vyradzovania z prevádzky – Rozsudok Súdneho dvora o určení nesplnenia povinnosti – Nevykonanie – Článok 260 ods. 2 ZFEÚ – Peňažné sankcie – Penále – Paušálna pokuta“

Vo veci C-109/22,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ, podaná 15. februára 2022,

Európska komisia, v zastúpení: L. Nicolae a E. Sanfrutos Cano, splnomocnené zástupkyne,

žalobkyňa,

proti

Rumunsku, v zastúpení: L.-E. Bațagoi, E. Gane, O.-C. Ichim a L. Lițu, splnomocnené zástupkyne,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory T. von Danwitz (spravodajca), sudcovia P. G. Xuereb a I. Ziemele,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: rumunčina.

Rozsudok

- 1 Európska komisia svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor:
  - určil, že Rumunsko si tým, že neprijalo všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s rozsudkom z 18. októbra 2018, Komisia/Rumunsko (C-301/17, ďalej len „rozsudok Komisia/Rumunsko“, EU:C:2018:846), nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ,
  - uložil Rumunsku v súlade s článkom 260 ods. 2 ZFEÚ za nesplnenie povinnosti prijať opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko penále vo výške 29 781,30 eura za každý deň omeškania odo dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci až do prijatia všetkých opatrení potrebných na vykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko,
  - uložil Rumunsku v súlade s článkom 260 ods. 2 ZFEÚ povinnosť zaplatiť paušálnu pokutu na základe dennej sumy 3 311,50 eura vynásobenej počtom dní, ktoré uplynú odo dňa nasledujúceho po vyhlásení rozsudku Komisia/Rumunsko do dňa, keď Rumunsko prijme všetky opatrenia potrebné na vykonanie tohto rozsudku, alebo ak tak neurobí, do dňa vyhlásenia rozsudku Súdného dvora v prejednávanej veci, pokiaľ dôjde k prekročeniu minimálnej paušálnej pokuty vo výške 1 643 000 eur, a
  - uložil Rumunsku povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny rámec

Smernica 1999/31/ES

- 2 Podľa článku 1 ods. 1 smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov (Ú. v. ES L 182, 1999, s. 1; Mim. vyd. 15/004, s. 228) je cieľom tejto smernice ustanoviť opatrenia, postupy a pokyny pre predchádzanie alebo obmedzovanie, pokiaľ je to možné, negatívnych vplyvov na životné prostredie, najmä znečisťovania povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy a ovzdušia a globálneho životného prostredia, vrátane skleníkového efektu, ako aj akéhokoľvek rizika pre zdravie ľudí, ktoré by skládka odpadu mohla predstavovať počas celého svojho životného cyklu.
- 3 Článok 2 písm. g) tejto smernice znie:

„Na účely tejto smernice:

...

g) ‚skládka‘ znamená miesto na ukladanie odpadu na alebo do pôdy (tzn. pod zem), vrátane:

- interných miest na ukladanie odpadu (tzn. skládky, kde pôvodca odpadov ukladá svoj vlastný odpad priamo v mieste výroby), a

a

- trvalých miest (tzn. dlhšie ako jeden rok), ktoré sa používajú na dočasné ukladanie odpadu,

s výnimkou:

- zariadení, kde sa odpad vykladá preto, aby ho bolo možné pripraviť na ďalšiu prepravu na miesto jeho zhodnotenie, úpravu alebo zneškodnenia, a

a

- miest, na ktoré sa odpad ukladá pred jeho zhodnotením alebo úpravou, spravidla na dobu kratšiu ako tri roky,

alebo

- miest, na ktoré sa odpad ukladá pred jeho zneškodnením na dobu kratšiu ako jeden rok.“

4 Článok 8 uvedenej smernice stanovuje podmienky povolenia skládky. Článok 13 tejto smernice upravuje postup uzatvárania skládok a starostlivosti o skládky po skončení prevádzky.

5 Článok 14 tej istej smernice s názvom „Existujúce skládky“ stanovuje:

„Členské štáty prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby skládky, ktorým bolo vydané povolenie alebo ktoré už boli v prevádzke v čase transpozície tejto smernice, nemohli pokračovať v prevádzke pokiaľ nebudú podľa možnosti čo najskôr uskutočnené nižšie uvedené kroky, najneskôr však do ôsmich rokov odo dňa ustanoveného v článku 18 ods. 1:

...

b) po predložení plánu úpravy skládky príslušné orgány prijímú na základe zmieneného plánu a tejto smernice konečné rozhodnutie o tom, či prevádzka skládky môže pokračovať. Členské štáty prijímú v súlade s článkom 7 písm. g) a 13 potrebné opatrenia na čo najrýchlejšie zatvorenie tých skládok, ktorým nebolo podľa článku 8 vydané povolenie pokračovať v prevádzke;

c) na základe schváleného plánu úpravy skládky povolí príslušný orgán potrebné práce a ustanoví prechodné obdobie na dokončenie plánu. Každá existujúca skládka musí do ôsmich rokov odo dňa stanoveného v článku 18 ods. 1 spĺňať požiadavky tejto smernice, s výnimkou požiadaviek uvedených v bode 1 prílohy I;

...“

6 Článok 18 smernice 1999/31, nazvaný „Transpozícia“, v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty uvedú do účinnosti najneskôr do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

...“

7 Článok 19 tejto smernice s názvom „Nadobudnutie účinnosti“ stanovuje:

„Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia [v] *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.“

Akt o pristúpení z roku 2005

- 8 Podľa článku 52 Aktu o podmienkach pristúpenia Bulharskej republiky a Rumunska a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 157, 2005, s. 203), „... Rumunsko sa po pristúpení považuj[e] za adresát[a] smerníc a rozhodnutí v zmysle článku 249 Zmluvy o ES a článku 161 Zmluvy o ESAE za predpokladu, že tieto smernice a rozhodnutia boli adresované všetkým súčasným členským štátom“.
- 9 Podľa článku 53 ods. 1 tohto aktu Rumunsko uvedie do účinnosti opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s ustanoveniami smerníc a rozhodnutí v zmysle článku 249 Zmluvy o ES a článku 161 Zmluvy o ESAE odo dňa jeho pristúpenia k Únii, pokiaľ v uvedenom akte nie je stanovená iná lehota.
- 10 V súlade s prílohou VII oddielom 9 časťou B bodom 3 písm. a) toho istého aktu bola do 16. júla 2017 stanovená výnimka z článku 14 písm. c) smernice 1999/31 a bodov 2, až 4 a 6 prílohy I tejto smernice pre 101 existujúcich obecných skládok odpadu v Rumunsku.

Rozsudok Komisia/Rumunsko

- 11 Súdny dvor vo svojom rozsudku Komisia/Rumunsko rozhodol, že Rumunsko si tým, že v prípade 68 skládok uvedených v žalobe Komisie nesplnilo povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby čo najskôr v súlade s článkom 7 písm. g) a článkom 13 smernice 1999/31 vyradilo z prevádzky skládky, ktoré nezískali povolenie na pokračovanie v prevádzke v súlade s článkom 8 tejto smernice, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 14 písm. b) smernice 1999/31 v spojení s článkom 13 tejto smernice.

Konanie pred podaním žaloby a konanie na Súdnom dvore

- 12 Komisia po vyhlásení rozsudku Komisia/Rumunsko listom z 25. októbra 2018 požiadala Rumunsko o informácie o opatreniach prijatých týmto členským štátom na účely vykonania tohto rozsudku.
- 13 Rumunsko vo svojej odpovedi zo 14. januára 2019 uviedlo, že bolo uzavretých len 19 zo 68 dotknutých skládok.
- 14 Listom z 1. apríla 2019 Komisia požiadala Rumunsko, aby jej poskytlo harmonogram uzatvárania zostávajúcich 49 skládok, ako aj súvisiace dôkazy.
- 15 Rumunsko listom z 28. mája 2019 informovalo Komisiu o uzatvorení ďalšej skládky. Listom z 9. januára 2020 tento členský štát oznámil Komisii, že počet skládok, ktoré neboli uzavreté k tomuto dátumu, bol 48.
- 16 Dňa 14. mája 2020 Komisia zaslala Rumunsku výzvu podľa článku 260 ZFEÚ, v ktorej uviedla, že tento členský štát neprijal všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko, keďže 48 zo 68 skládok dotknutých týmto rozsudkom ešte nebolo uzavretých v zmysle smernice 1999/31, a vyzvala uvedený členský štát, aby predložil svoje pripomienky v lehote štyroch mesiacov od doručenia tohto listu, čo bolo neskôr predĺžené do 30. septembra 2020.

- 17 Dňa 29. septembra 2020 Rumunsko odpovedalo na uvedený list, pričom poukázalo na uzatvorenie jednej ďalšej skládky. Okrem toho predložilo Komisii harmonogram na dosiahnutie súladu s touto smernicou, ktorý uvádzal, že práce na uzatvorení väčšiny skládok nebezpečného a nie nebezpečného priemyselného odpadu budú ukončené v decembri 2023.
- 18 V nadväznosti na bilaterálne stretnutie, ktoré sa konalo 8. februára 2021 a týkalo sa tohto harmonogramu, bola Komisia informovaná o uzatvorení ďalších troch skládok.
- 19 Rumunsko listom z 20. augusta 2021 informovalo Komisiu, že 44 zostávajúcich skládok stále nebolo uzavretých. Tento členský štát tiež informoval Komisiu, že uskutočnenie diagnostických analýz týkajúcich sa uzatvorenia sa oneskorilo, v dôsledku čoho uvedený harmonogram nebude dodržaný.
- 20 Keďže Komisia dospela k záveru, že Rumunsko neprijalo opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko, pokiaľ ide o týchto 44 skládok, a že nedodržalo lehoty stanovené vo svojom vlastnom harmonograme na dosiahnutie súladu, podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 21 Listom zo 14. septembra 2023 Komisia informovala Súdny dvor, že odo dňa podania tejto žaloby do 14. septembra 2023 Rumunsko dosiahlo súlad s rozsudkom Komisia/Rumunsko, pokiaľ ide o ďalších trinásť skládok.

O prípustnosti žaloby

Argumentácia účastníkov konania

- 22 Rumunsko tvrdí, že žaloba je neprípustná v prvom rade z dôvodu, že Komisia mu neposkytla primeranú lehotu na splnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z článku 14 smernice 1999/31, a že konanie pred podaním žaloby týkajúce sa prejednávanej veci sa časovo prekrývalo s pandémiou COVID-19, ktorá napriek tomu, že nebránila Rumunsku splniť si tieto povinnosti, spomalila postup dosiahnutia súladu s touto smernicou.
- 23 V druhom rade Rumunsko vytýka Komisii, že porušila zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že naň uplatnila lehotu na dosiahnutie súladu s uvedenou smernicou, ktorá je podľa tohto členského štátu kratšia než lehoty poskytnuté iným členským štátom v podobných situáciách.
- 24 Komisia spochybňuje argumentáciu Rumunska a domnieva sa, že táto žaloba je prípustná.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 25 Pokiaľ ide o tvrdenie Rumunska, že mu Komisia neposkytla primeranú lehotu na dosiahnutie súladu s povinnosťami, ktoré mu vyplývajú z článku 14 smernice 1999/31, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je cieľom konania pred podaním žaloby dať dotknutému členskému štátu príležitosť, aby si jednak splnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, a jednak aby sa mohol účinne brániť proti výhradám vzneseným Komisiou. Komisia musí na základe tohto dvojakeho cieľa poskytnúť členským štátom primeranú lehotu na prípravu odpovede na výzvu, na zosúladenie svojho konania s požiadavkami vyplývajúcimi z odôvodneného stanoviska alebo

v prípade potreby na vypracovanie svojej obrany. Na posúdenie primeranosti stanovenej lehoty je potrebné zohľadniť všetky okolnosti, ktorými sa vyznačuje prejednávacia vec (rozsudok Komisia/Rumunsko, bod 32 a citovaná judikatúra).

- 26 V tejto súvislosti treba tiež pripomenúť, že podľa článku 14 smernice 1999/31 boli členské štáty povinné prijať opatrenia uvedené v tomto článku čo najskôr, najneskôr však do ôsmich rokov od dátumu stanoveného v článku 18 ods. 1 tejto smernice. Podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia mali členské štáty prebrať uvedenú smernicu do svojich právnych poriadkov najneskôr do dvoch rokov od nadobudnutia jej účinnosti. Keďže smernica 1999/31 nadobudla účinnosť 16. júla 1999, v súlade s jej článkom 19 lehota stanovená v článku 14 tejto smernice uplynula 16. júla 2009 (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Rumunsko, body 23 a 29).
- 27 V dôsledku toho v prejednávanej veci bolo Rumunsko v deň, keď mu Komisia zaslala svoju výzvu, teda 14. mája 2020, už viac než desať rokov povinné splniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 14 smernice 1999/31, a bolo voči nemu vedené konanie o porušení, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku Komisia/Rumunsko, vyhláseného 18. októbra 2018. Okrem toho Komisia tým, že predĺžila lehotu na odpoveď na túto výzvu do 30. septembra 2020, poskytla tomuto členskému štátu lehotu viac ako štyri mesiace od doručenia uvedenej výzvy na to, aby si splnil tieto povinnosti a mohol účinne uplatniť dôvody na svoju obranu. Okrem toho Komisia podala túto žalobu až 15. februára 2022, teda jeden rok a deväť mesiacov po zaslaní tej istej výzvy.
- 28 Za týchto okolností Rumunsko nepreukázalo, že by mu nebola poskytnutá primeraná lehota v zmysle judikatúry uvedenej v bode 25 tohto rozsudku. V tejto súvislosti nemôže uspieť ani tvrdenie tohto členského štátu týkajúce sa vplyvu pandémie COVID-19 na plnenie uvedených povinností. Nedostatočnosť opatrení, ktoré mali byť prijaté a vykonané od 16. júla 2009, totiž nemožno odôvodniť pandemiou, ku ktorej došlo v roku 2020 [pozri analogicky rozsudok z 29. júna 2023, Komisia/Portugalsko (Limitné hodnoty – NO₂), C-220/22, EU:C:2023:521, bod 101].
- 29 Pokiaľ ide o tvrdenie Rumunska, podľa ktorého Komisia porušila zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že naň uplatnila kratšiu lehotu na dosiahnutie súladu so smernicou 1999/31, než boli lehoty údajne priznané iným členským štátom v podobných situáciách, treba pripomenúť ustálenú judikatúru, podľa ktorej Komisia má voľnú úvahu pri rozhodovaní o vhodnosti postupu proti členskému štátu, pri určovaní ustanovení, ktoré porušil, a pri určovaní okamihu, v ktorom voči nemu začne konanie o nesplnení povinnosti, pričom úvahy, ktoré ovplyvňujú túto voľbu, nemôžu mať vplyv na prípustnosť žaloby. Súdny dvor tak už rozhodol, že vzhľadom na túto voľnú úvahu nepodanie žaloby o nesplnenie povinnosti proti jednému členskému štátu nie je relevantné na účely posudzovania prípustnosti žaloby o nesplnenie povinnosti podanej voči inému členskému štátu [rozsudok z 2. apríla 2020, Komisia/Poľsko, Maďarsko a Česká republika (Dočasný mechanizmus premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu), C-715/17, C-718/17 a C-719/17, EU:C:2020:257, body 75 a 76, ako aj citovaná judikatúra].
- 30 V prejednávanej veci Rumunsko nepreukázalo, že by Komisia prekročila hranice voľnej úvahy uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku. V tejto súvislosti treba uviesť, že táto inštitúcia prijala rozhodnutie podať túto žalobu vtedy, keď sa ukázalo, že tento členský štát nedodrží lehotu uvedenú v harmonograme na dosiahnutie súladu, uvedenom v bode 17 tohto rozsudku, teda v decembri 2023, čiže viac ako päť rokov po vyhlásení rozsudku Komisia/Rumunsko.

- 31 Žaloba Komisie preto vychádzala z objektívneho a neutrálneho kritéria, týkajúceho sa pretrvávania nesplnenia povinnosti vytýkaného Rumunsku [pozri analogicky rozsudok z 2. apríla 2020, Komisia/Poľsko, Maďarsko a Česká republika (Dočasný mechanizmus premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu), C-715/17, C-718/17 a C-719/17, EU:C:2020:257, bod 81].
- 32 Preto okolnosť, že v údajne podobných situáciách iné členské štáty než Rumunsko mali mať dlhšiu lehotu medzi dátumom výzvy a dátumom postúpenia veci Súdnemu dvoru, nemôže mať nijaký vplyv na prípustnosť tejto žaloby.
- 33 V dôsledku toho je žaloba podaná Komisiou prípustná.

O nesplnení povinnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 34 Vzhľadom na výrok rozsudku Komisia/Rumunsko Komisia tvrdí, že podľa článku 260 ods. 1 ZFEÚ bolo Rumunsko povinné prijať opatrenia potrebné na to, aby sa čo najskôr pristúpilo k uzavretiu 68 skládok, o ktoré išlo v tomto rozsudku.
- 35 Rumunsko uznáva, že v deň uplynutia lehoty stanovenej vo výzve, tak ako bola predĺžená, teda 30. septembra 2020, neprijalo všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto rozsudkom, pokiaľ ide o uzatvorenie 47 z týchto skládok.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 36 Podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ Komisia môže v prípade, ak sa domnieva, že dotknutý členský štát neprijal všetky opatrenia, aby vyhovel rozsudku Súdneho dvora, predložiť vec Súdnemu dvoru po tom, čo tomuto členskému štátu umožní vyjadriť sa, pričom navrhne výšku paušálnej pokuty alebo penále, ktoré má uvedený členský štát zaplatiť a ktoré považuje za primerané okolnostiam.
- 37 V tejto súvislosti je referenčným dátumom na posúdenie existencie nesplnenia povinnosti podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ dátum uplynutia lehoty stanovenej vo výzve vydané na základe tohto ustanovenia [pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. novembra 2020, Komisia/Belgicko (Príjmy zo zahraničných nehnuteľností), C-842/19, EU:C:2020:915, bod 12, a z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 61 a citovaných judikatúru].
- 38 Ako Rumunsko uznalo vo svojom vyjadrení k žalobe a vo svojej duplike, v prejednávanej veci je nesporné, že v deň uplynutia lehoty stanovenej vo výzve, tak ako bola predĺžená, teda 30. septembra 2020, tento členský štát neprijal opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s rozsudkom Komisia/Rumunsko, pokiaľ ide o zatvorenie 47 zo 68 skládok uvedených v tomto rozsudku.
- 39 Za týchto okolností treba konštatovať, že Rumunsko si tým, že neprijalo opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.

O peňažných sankciách

O penále

Argumentácia účastníkov konania

- 40 Komisia tvrdí, že nesplnenie povinnosti vytýkané Rumunsku v deň posúdenia skutkových okolností Súdny dvorom ešte pretrvávalo, a navrhuje sankcionovať nevykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko tak, že tomuto členskému štátu sa uloží penále, najmä na základe oznámenia SEC(2005) 1658 z 12. decembra 2005 s názvom „Uplatňovanie článku [260 ZFEÚ]“ (ďalej len „oznámenie z roku 2005“), ako aj oznámenia Komisie nazvanom „Úprava výpočtu paušálnej pokuty a penále, ktoré Komisia navrhuje v rámci konania o nesplnení povinnosti pred Súdny dvorom Európskej únie po vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie“ (Ú. v. EÚ C 129, 2021, s. 1). Komisia poznamenáva, že podľa vzorca uvedeného v oznámení z roku 2005 sa výška denného penále rovná štandardnej paušálnej sume vynásobenej koeficientom závažnosti, koeficientom trvania a faktorom „n“, pričom sa zohľadňuje najmä platobná schopnosť dotknutého členského štátu.
- 41 Pokiaľ ide o koeficient závažnosti, Komisia uvádza, že hoci každé porušenie vyplývajúce z nevykonania rozsudku Súdneho dvora sa samo osebe vyznačuje určitou závažnosťou, nedodržanie povinnosti zneškodňovať odpad bez ohrozenia ľudského zdravia a poškodenia životného prostredia sa musí kvalifikovať ako osobitne závažné. Pokiaľ ide o otázku, či existujú poľahčujúce alebo priťažujúce okolnosti, Komisia na jednej strane poznamenáva, že spolupráca Rumunska v rámci konania podľa článku 260 ZFEÚ, ako aj pokrok, ktorý tento členský štát dosiahol pri znižovaní počtu skládok, ktoré sa majú uzavrieť, a pri prijímaní vnútroštátnych právnych predpisov na uľahčenie vyvlastnenia týchto skládok, môžu predstavovať poľahčujúce okolnosti. Na druhej strane skutočnosť, že Rumunsko si neplnilo povinnosť dosiahnuť súlad s požiadavkami smernice 1999/31 od 16. júla 2009, predstavuje priťažujúcu okolnosť. Komisia tak navrhuje uplatniť koeficient závažnosti 5 na stupnici od 1 do 20 uvedenej v oznámení z roku 2005.
- 42 Pokiaľ ide o koeficient trvania, vzhľadom na to, že odo dňa vyhlásenia rozsudku Komisia/Rumunsko do dňa, keď sa Komisia rozhodla obrátiť sa na Súdny dvor, uplynulo viac ako 36 mesiacov, táto inštitúcia navrhuje stanoviť tento koeficient na maximálnej úrovni stanovenej v oznámení z roku 2005, a to 3 na stupnici od 1 do 3.
- 43 Pokiaľ ide napokon o faktor „n“, hoci Komisia berie na vedomie závery vyplývajúce z rozsudku z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel) (C-51/20, EU:C:2022:36), z ktorého vyplýva, že hrubý domáci produkt (HDP) dotknutého členského štátu predstavuje prevládajúci faktor, zatiaľ čo zohľadnenie jeho inštitucionálnej váhy nie je nevyhnutné, táto inštitúcia napriek tomu zakladá svoj návrh na parametroch upravených v oznámeniach uvedených v bode 40 tohto rozsudku, ktoré ešte neboli upravené vzhľadom na tento rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel) (C-51/20, EU:C:2022:36). V tejto súvislosti Komisia navrhuje stanoviť faktor „n“ pre Rumunsko na 0,74.
- 44 Podľa názoru Komisie vzhľadom na to, že štandardná paušálna suma bola stanovená na 2 683 eur, výška penále by mala byť 29 781,30 eura za deň. S cieľom zaručiť postupné znižovanie tejto sumy v závislosti od pokroku dosiahnutého Rumunskom pri plnení svojich povinností táto inštitúcia navrhuje uplatniť zostupné penále vydelením uvedenej sumy počtom skládok uvedeným v žalobe,

teda 44, v dôsledku čoho sa takto získaná suma, ktorá sa rovná 676,85 eura za deň, odpočíta od sumy denného penále za každú skládku, pri ktorej Rumunsko prijme opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s rozsudkom Komisia/Rumunsko.

- 45 Rumunsko navrhuje, aby Súdny dvor zamietol návrh Komisie na uloženie penále, alebo subsidiárne, aby znížil jeho výšku s prihliadnutím na pokrok, ktorý tento členský štát dosiahne v procese dosiahnutia súladu so smernicou 1999/31.
- 46 Pokiaľ ide o koeficient závažnosti, Rumunsko tvrdí, že za obzvlášť závažné nemožno považovať akékoľvek porušenie smernice 1999/31 a že v tejto súvislosti sa musí zohľadniť pokrok dosiahnutý pri uzatváraní dotknutých skládok.
- 47 Okrem poľahčujúcich okolností zistených Komisiou Rumunsko tvrdí, že poľahčujúcu okolnosť predstavuje aj skutočnosť, že tento členský štát nebol doposiaľ nikdy odsúdený za nevykonanie rozsudku Súdneho dvora. Okrem toho podľa uvedeného členského štátu dĺžka trvania porušenia nemôže byť zohľadnená ako priťažujúca okolnosť.
- 48 Pokiaľ ide o koeficient trvania, Rumunsko najmä tvrdí, že Komisia sa tým, že vychádzala z dátumu, ku ktorému sa tento štát rozhodol obrátiť sa na Súdny dvor, opiera o skutočnosť, ktorá nezávisí od vôle dotknutého členského štátu, ale od metodiky a pracovného zaťaženia vlastných útvarov tejto inštitúcie.
- 49 Pokiaľ ide napokon o faktor „n“, Rumunsko sa domnieva, že odkaz na inštitucionálnu váhu dotknutého členského štátu nie je v súlade s judikatúrou uvedenou v bode 43 tohto rozsudku. Rumunsko tiež vyzýva Súdny dvor, aby zohľadnil vývoj jeho HDP v období od roku 2020 do roku 2022.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 50 Na úvod je potrebné pripomenúť, že cieľom konania upraveného v článku 260 ods. 2 ZFEÚ je nabádať porušujúci členský štát k tomu, aby vykonal rozsudok určujúci nesplnenie povinnosti, a tak zabezpečil účinné uplatňovanie práva Únie, a že obe opatrenia upravené v tomto ustanovení, t. j. paušálna pokuta a penále, sledujú tento cieľ [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 85 a citovaná judikatúra].
- 51 Treba tiež pripomenúť, že je úlohou Súdneho dvora, aby v každej veci a v závislosti od okolností veci, v ktorej koná, ako aj od stupňa presvedčovania a odrádzania, ktorý považuje za potrebný, uložil primerané peňažné sankcie, aby sa najmä zabránilo opakovaniu podobných porušení práva Únie [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 86 a citovaná judikatúra].
- 52 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je uloženie penále v zásade odôvodnené len vtedy, keď nesplnenie povinnosti spočíva v tom, že nebol vykonaný predchádzajúci rozsudok, trvá až do posúdenia skutkových okolností Súdnym dvorom [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 87 a citovaná judikatúra].

- 53 Na účely overenia, či nesplnenie povinnosti, ktoré je žalovanému vytýkané, trvalo až do posúdenia skutkových okolností prejednávanej veci Súdny dvorom, je potrebné posúdiť opatrenia, ktoré boli podľa žalovaného prijaté po lehote stanovenej vo výzve [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 88 a citovaná judikatúra].
- 54 V prejednávanej veci je preukázané, že vzhľadom na okolnosti uvedené v bode 21 tohto rozsudku Rumunsko doteraz nevykonalo rozsudok Komisia/Rumunsko, pokiaľ ide o 31 skládok, v dôsledku čoho nesplnenie povinnosti vytýkané Rumunsku trvalo až do posúdenia skutkových okolností prejednávanej veci Súdny dvorom.
- 55 Za týchto podmienok sankcionovať Rumunsko zaplatením penále je primeraným finančným nástrojom na podnietenie tohto členského štátu, aby prijal opatrenia nevyhnutné na ukončenie zisteného nesplnenia povinnosti a na zabezpečenie úplného vykonania rozsudku Komisia/Rumunsko [pozri analogicky rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 92].
- 56 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že penále musí byť uložené v závislosti od stupňa presvedčovania potrebného na to, aby dotknutý členský štát zmenil svoje správanie a ukončil vytýkané správanie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 93 a citovanú judikatúru].
- 57 Pri výkone svojej právomoci posúdenia veci prináleží Súdny dvor, aby stanovil také penále, ktoré je jednak prispôsobené okolnostiam a jednak primerané zistenému nesplneniu povinnosti, ako aj platobnej schopnosti dotknutého členského štátu [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 94 a citovaná judikatúra].
- 58 Návrhy Komisie týkajúce sa výšky penále nie sú pre Súdny dvor záväzné a sú iba užitočným návodom. Súdny dvor musí mať možnosť voľne stanoviť penále vo výške a spôsobom, ktoré považuje za primerané, aby podnietilo tento členský štát na ukončenie nesplnenia povinností, ktoré mu vyplývajú podľa práva Únie [rozsudok z 12. novembra 2020, Komisia/Belgicko (Príjmy zo zahraničných nehnuteľností), C-842/19, EU:C:2020:915, bod 64 a citovaná judikatúra].
- 59 Na účely stanovenia výšky penále medzi základné kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť na zabezpečenie donucovacieho charakteru tohto penále, a aby sa právo Únie uplatňovalo jednotne a účinne, v zásade patria závažnosť porušenia, jeho trvanie a platobná schopnosť dotknutého členského štátu. Na účely uplatňovania týchto kritérií je potrebné zohľadniť najmä dôsledky, ktoré má nevykonanie rozsudku na súkromné a verejné záujmy, ako aj naliehavosť dosiahnutia toho, aby si dotknutý členský štát splnil svoje povinnosti [rozsudky z 12. novembra 2020, Komisia/Belgicko (Príjmy zo zahraničných nehnuteľností), C-842/19, EU:C:2020:915, bod 65, a z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 96 a citovaná judikatúra].
- 60 Pokiaľ ide o závažnosť porušenia, treba uviesť, že podľa článku 1 ods. 1 smernice 1999/31 je jej cieľom najmä prechádzanie alebo obmedzovanie, pokiaľ je to možné, negatívnych vplyvov skládok odpadu na životné prostredie, ako aj rizika pre zdravie ľudí, ktoré by skládka odpadu mohla predstavovať.

- 61 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pritom platí, že ak porušenie a najmä nevykonanie rozsudku Súdneho dvora môžu poškodiť životné prostredie a ohroziť ľudské zdravie, takéto porušenie sa musí považovať za obzvlášť závažné (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. decembra 2008, Komisia/Francúzsko, C-121/07, EU:C:2008:695, bod 77, a z 22. februára 2018, Komisia/Grécko, C-328/16, EU:C:2018:98, bod 93, ako aj citovanú judikatúru).
- 62 Ako v prejednávanej veci vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, neúplné vykonanie rozsudku Komisia/Rumunsko spôsobuje značné riziko znečistenia a závažných dôsledkov pre ľudské zdravie, najmä v súvislosti s uvoľňovaním škodlivých chemických látok do pôdy, ovzdušia a vody. Je to tak najmä v prípade skládok nebezpečných priemyselných odpadov, ktoré ešte neboli uzavreté.
- 63 V tejto súvislosti treba nepochybne zohľadniť ako poľahčujúce okolnosti spoluprácu Rumunska v rámci konania podľa článku 260 ZFEÚ, ako aj pokrok dosiahnutý pri znižovaní počtu skládok, ktoré majú byť uzavreté, a pri prijímaní vnútroštátnych právnych predpisov na uľahčenie vyvlastnenia skládok, ktoré majú byť uzavreté. Rovnako treba ako poľahčujúcu okolnosť zohľadniť to, že tento členský štát doteraz nikdy neopomenul vykonať rozsudok vydaný Súdny dvorom podľa článku 258 ZFEÚ (pozri analogicky rozsudok z 30. mája 2013, Komisia/Švédsko, C-270/11, EU:C:2013:339, bod 55).
- 64 Ako príťažujúcu okolnosť však treba súčasne zohľadniť to, že uvedený členský štát neplánoval v plnom rozsahu splniť požiadavky smernice 1999/31 skôr než v decembri 2023, teda viac ako štrnásť rokov po uplynutí lehoty uvedenej v bode 26 tohto rozsudku, v dôsledku čoho má nedodržiavanie týchto požiadaviek osobitne dlhodobý charakter (pozri analogicky rozsudok z 22. júna 2016, Komisia/Portugalsko, C-557/14, EU:C:2016:471, bod 74).
- 65 Pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia, treba zohľadniť obdobie medzi vyhlásením rozsudku, ktorým sa konštatuje prvé nesplnenie povinnosti, a okamihom, ku ktorému Súdny dvor posudzuje skutkový stav [pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. novembra 2020, Komisia/Belgicko (Príjmy zo zahraničných nehnuteľností), C-842/19, EU:C:2020:915, bod 56, a z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 105 a citovaná judikatúra].
- 66 V prejednávanej veci je preukázané, že nesplnenie povinnosti trvá viac ako štyri roky po dátume vyhlásenia rozsudku Komisia/Rumunsko, čo predstavuje značné obdobie [pozri analogicky rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 106].
- 67 Hoci článok 260 ods. 1 ZFEÚ nespresňuje lehotu, v akej treba vykonať rozsudok, záujem, ktorý sa spája s bezprostredným a jednotným uplatňovaním práva Únie, podľa ustálenej judikatúry vyžaduje, aby sa s týmto výkonom začalo bezprostredne a skončilo čo najskôr [rozsudok z 12. novembra 2019, Komisia/Írsko (Veterná farma v Derrybriene), C-261/18, EU:C:2019:955, bod 123 a citovaná judikatúra].
- 68 Pokiaľ ide v tejto súvislosti o tvrdenie Rumunska, podľa ktorého dĺžka trvania porušenia, ktorú uvádza Komisia, závisí od metodiky alebo pracovného zaťaženia vlastných útvarov tejto inštitúcie, stačí uviesť, že túto dĺžku možno pripísať jedine správaniu dotknutého členského štátu, ktorý nevykonával dotknutý rozsudok v celom rozsahu, v dôsledku čoho toto tvrdenie nemôže uspieť.

- 69 Pokiaľ ide o platobnú schopnosť dotknutého členského štátu, je vhodné vychádzať z jeho HDP ako prevládajúceho faktora bez toho, aby sa zohľadnila jeho inštitucionálna váha. V tejto súvislosti treba tiež zohľadniť najnovší vývoj HDP tohto členského štátu, ako sa ukazuje v čase posúdenia skutkových okolností Súdny dvorom [pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, body 107 a 116].
- 70 Pokiaľ ide napokon o periodicitu penále, ako navrhuje Komisia, Súdny dvor považuje za vhodné stanoviť sumu za každú skládku a každý deň omeškania, aby bolo možné zohľadniť pokrok dosiahnutý Rumunskom pri uzatváraní dotknutých skládok.
- 71 Vzhľadom na vyššie uvedené a so zreteľom na diskrečnú právomoc priznanú Súdnu dvoru na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ treba Rumunsku uložiť povinnosť zaplatiť Komisii penále vo výške 600 eur za každú skládku a každý deň omeškania s vykonaním opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s rozsudkom Komisia/Rumunsko, a to odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku až do dňa úplného vykonania rozsudku Komisia/Rumunsko.

O paušálnej pokute

Argumentácia účastníkov konania

- 72 Komisia tvrdí, že akékoľvek pretrvávajúce nevykonanie rozsudku Súdneho dvora predstavuje samo osebe závažné porušenie zásady zákonnosti a právnej istoty v Únii, ktorá je právnym štátom.
- 73 V prejednávanej veci je podľa Komisie uloženie povinnosti Rumunsku zaplatiť paušálnu pokutu odôvodnené nebezpečenstvom, ktoré dotknuté skládky predstavujú pre životné prostredie a ľudské zdravie, ako aj potrebou účinne predchádzať opakovaniu podobných porušení práva Únie.
- 74 Pokiaľ ide o výšku paušálnej pokuty, Komisia navrhuje uplatniť na štandardnú paušálnu sumu vo výške 895 eur, stanovenú v oznámeniach uvedených v bode 40 tohto rozsudku, rovnaký koeficient závažnosti a rovnaký faktor „n“ ako pri výpočte penále, pričom dĺžka trvania porušenia sa má zohľadniť stanovením dennej sumy vynásobenej počtom dní trvania nesplnenia povinnosti.
- 75 Komisia teda navrhuje, aby Súdny dvor uložil Rumunsku povinnosť zaplatiť dennú paušálnu pokutu vo výške 3 311,50 eura vynásobenú počtom dní, ktoré uplynú medzi dňom nasledujúcim po vyhlásení rozsudku Komisia/Rumunsko a dňom, keď Rumunsko prijme opatrenia potrebné na vykonanie tohto rozsudku, alebo ak tak neurobí, dňom vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora v prejednávanej veci, pokiaľ dôjde k prekročeniu minimálnej paušálnej pokuty vo výške 1 643 000 eur. Stanovenie minimálnej paušálnej pokuty má byť odôvodnené potrebou uložiť skutočnú a odrádzajúcu sankciu v každom prípade pretrvávajúceho nevykonania rozsudku Súdneho dvora.
- 76 Rumunsko sa v podstate z rovnakých dôvodov, ako sú tie, ktoré uviedlo v súvislosti s návrhom na uloženie penále, domnieva, že je potrebné znížiť paušálnu pokutu navrhnutú Komisiou. Tvrdí tiež, že návrh na stanovenie minimálnej paušálnej pokuty treba zamietnuť, keďže táto pokuta nezohľadňuje osobitosti sankcionovaného porušenia.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 77 Na úvod treba pripomenúť, že Súdny dvor je v rámci výkonu diskrečnej právomoci, ktorú má v danej oblasti, oprávnený kumulatívne uložiť penále aj paušálnu pokutu [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 128 a citovaná judikatúra].
- 78 Uloženie paušálnej pokuty a prípadné stanovenie jej výšky v každom konkrétnom prípade závisí od všetkých relevantných skutočností, ktoré sa týkajú tak charakteristík zisteného nesplnenia povinnosti, ako aj samotného postoja dotknutého členského štátu, ktorého sa konanie začaté podľa článku 260 ZFEÚ týka. V tejto súvislosti tento článok priznáva Súdnemu dvoru širokú mieru voľnej úvahy pri rozhodovaní, či uloží, alebo neuloží túto sankciu, a prípadne pri stanovení jej výšky [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 129 a citovaná judikatúra].
- 79 Ako v prejednávanej veci uviedla Komisia, skutočnosti, ktoré viedli k nesplneniu povinnosti konštatovanému v tomto rozsudku, odôvodňujú vzhľadom na to, že tieto skutočnosti predstavujú nebezpečenstvo pre životné prostredie a ľudské zdravie, a so zreteľom na potrebu účinne predchádzať opakovaniu podobných porušení práva Únie v budúcnosti, prijatie takého odrádzajúceho opatrenia, akým je uloženie paušálnej pokuty (pozri analogicky rozsudok zo 4. júla 2018, Komisia/Slovensko, C-626/16, EU:C:2018:525, bod 99).
- 80 Za týchto okolností Súdnemu dvoru prináleží, aby v rámci svojej diskrečnej právomoci stanovil výšku tejto paušálnej pokuty tak, aby bola jednak prispôsobená okolnostiam a jednak primeraná zistenému nesplneniu povinnosti [rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 131 a citovaná judikatúra].
- 81 Okolnosti, ktoré musia byť zohľadnené, vyplývajú najmä z dôvodov, nachádzajúcich sa v bodoch 59 až 69 tohto rozsudku, a týkajú sa závažnosti a dĺžky trvania porušenia, ako aj platobnej schopnosti dotknutého členského štátu [pozri analogicky rozsudok z 20. januára 2022, Komisia/Grécko (Vymáhanie štátnej pomoci – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, bod 133 a citovaná judikatúra].
- 82 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy Súdny dvor považuje za primerané uložiť paušálnu pokutu vo výške 1 500 000 eur.
- 83 V dôsledku toho je potrebné uložiť Rumunsku povinnosť zaplatiť Komisii paušálnu pokutu vo výške 1 500 000 eur.

O trovách

- 84 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť Rumunsku povinnosť nahradiť trovy konania a bolo zistené nesplnenie povinnosti, je opodstatnené uložiť tomuto členskému štátu povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

- 1. Rumunsko si tým, že neprijalo všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku z 18. októbra 2018, Komisia/Rumunsko (C-301/17, EU:C:2018:846), nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.**
- 2. Rumunsko je povinné zaplatiť Európskej komisii penále vo výške 600 eur za každú skládku a každý deň omeškania s vykonaním opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s rozsudkom z 18. októbra 2018, Komisia/Rumunsko (C-301/17, EU:C:2018:846), a to odo dňa vyhlásenia rozsudku v prejednávanej veci až do dňa úplného vykonania rozsudku z 18. októbra 2018, Komisia/Rumunsko (C-301/17, EU:C:2018:846).**
- 3. Rumunsko je povinné zaplatiť Európskej komisii paušálnu pokutu vo výške 1 500 000 eur.**
- 4. Rumunsko je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy